

Ērglis „Naktis m pieēs

Kardiologs
Andrejs Ērglis,
tiekoties ar modes
mākslinieku
Dāvidu, atminas
gan daktera
savulaik
teikto – *nekad,
Andrej, nekļūsi
par pianistu vai
ķirurgu* –, gan
pastāsta, kur un
kas nokoda
viņam
pirkstu
galus.

Atvaino, ka ar tevi runāšu
saules brillēs. Tas tāpēc, ka
bez brillēm mani neviens
neatpazīst.

Tas tāpat kā man ar ma-
tiem – ar manu asti!

Kā tu izdomāji to asti
audzēt?

Aste ir mana hipsterīgā
dala. To ar apgrīšanu ik
pa laikam nēsāju jau kādus
20 gadus.

Astes dēļ ārzemēs ārstu
apriņdās man ir bijušas dažā-
das iesaukas. Piemēram, par
rokstāru mani ir dēvējuši. Tas
tāpēc, ka es viņus kaitināju, un
viņiem nebija viegli pieņemt –
Rīga bieži vien ir labāka par
Stokholmu, Kopenhāgenu
vismaz atsevišķās kardioloģi-
jas jomās. Bet dakteris ierodas
pie viņiem – tāds jampampinš
džinsos un ar astē saņemtiem

matiem. Tagad jau ir liberālāk,
bet kādreiz Skandināvijā ārsti
lielākoties bija *dresēti eži* uz-
valciņos, kā bankas darbinieki.

**Andrejs Ērglis un Andris
Ērglis – nav gadījies, ka
sajauc telefona numurus un
tevi aicina uz koncertiem
dziedāt?**

Ir bijis! Reiz saņēmu jautā-
jumu, vai Andris Ērglis gadi-
jumā nav mans dēls. Nu nav
viņš mans dēls. Bet kaut kas
jau mūs laikam vieno – esmu
dzirdējis, ka Andris Ērglis
dzied par sirdspukstiem.

**Pasaulē esi atzīts un aug-
stu vērtēts profesionālis. Bet
tu esi vēl ļoti jauns.**

Kāds jauns? Jau gandrīz
trīs gadus esmu vecaistēvs!
Man ir pilni 52. Būtu jau lai-
kam laiks ķerties pie izskata
uzlabošanas.

**Tev vajag iet politikā.
Sirds taču ir katram, neviens
nevarētu par tevi nebalstot.**

Mūsu Latvijas politikai
labāk ies tad, kad būs iespēja
darboties cilvēkiem, kas ne-
būs pārāk atkarīgi no citiem.
Kad būs nevis partijas, bet
cilvēku grupu apvienības, jo
pretējā gadījumā – tā kā ir
tagad – ir ļoti grūti kaut ko
izdarīt. Tas ir jautājums par
jauktas vēlēšanu sistēmas
radišanu. Lēmumu pieņē-
šanā atbildība ir jāuzņemas
personai, nevis masai.

**Satversme tieši to arī
paredz, bet diemžēl valdošā
kliķe to neatļauj. Juristi nav
pietiekami pastrādājuši...**

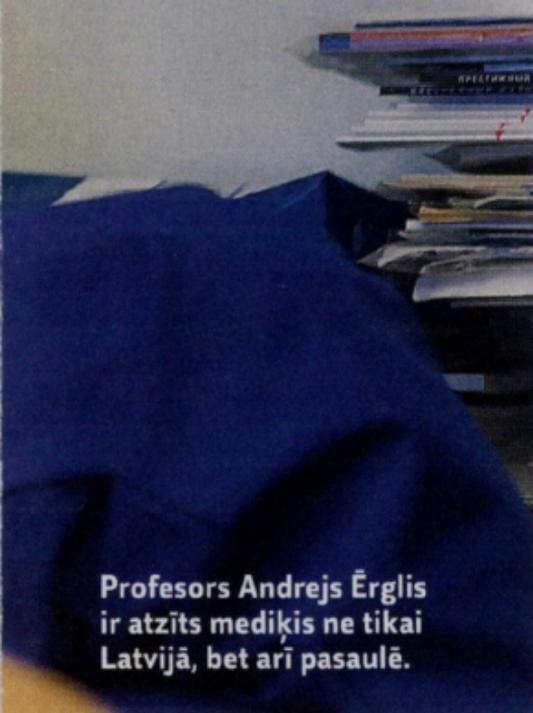
Diskusijas ir sākušās, un
domāju, ka ar laiku tas varētu
notikt. Bet es politikā vismaz
pagaidām netaisos, jo man ir
pietiekami daudz ko darīt me-
dicīnā, kur zināmā mērā vismaz
kādas lietas varu ietekmēt.

**Kas ir primārais, ko
vajadzētu mainīt Latvijas
medicīnas sistēmā?**

Ērglis ar Dāvidu izsmejas
teju lidz asarām.

S: ēdzu ties”

Profesors Andrejs Ērglis ir atzīts mediķis ne tikai Latvijā, bet arī pasaulē.

Pasaule ir pierādījusi – vienīgais, kas var glābt medicīnu, ir publiska koncentrācija. Medicīnā vismaz 75% jābūt valsts pārraudzībā, un tad 25% var būt privātie. Latvijā tā nav. Saka jau, ka tas ir totāls sociālisms, bet tā ir vienīgā iespējamā lieta medicīnas sakārtošanai.

Tas nav *uzbrauciens* – lūdzu, nepārproti –, bet man ir liela interese, kāpēc sirds un aknas maksā desmitiem un pat simtiem tūkstošu, ja no donora tās ir dabūtas par brīvu?

Kāpēc tad es tā trakoju? Par to, ka mums ir jānokoncentrētas medicīnas finansējums. Latvijā sirds transplantācija izmaksā apmēram 20 tūkstošus eiro, varbūt vairāk, kādus

30 tūkstošus. Aknu transplantācija ir vēl dārgāka. Viss nav tik vienkārši, kā liekas. Tā ir vesela organizācija, kas šīs operācijas veic. Ir brigāde, kas strādā pie orgāna izņemšanas no donora, – anesteziologi, transplantologi, ķirurgi, māsas un tā tālāk. Pēc tam orgāns ar speciālu transportu ir jāpārved, jāizdara virkne analīžu, pēc tam ir operācija, kurā arī piedalās liela brigāde. Un pēc tam pacientam jādod dārgi medikamenti, lai organisms svešo orgānu neatgrūstu. Ja to visu darām mājās – es domāju, Latvijā, nevis individuālā mājoklī...

Jā, jā, pie spoguļa!

Kā Maestro Raimonds Pauls mīl jokot par ķirurgiem – ka viņiem nav miera, kamēr nav dabūjuši kaut kur iegriezt vai kaut ko izgriezt. Tāpat kā frizieriem, viņiem jau arī ir tieksme uz to griešanu.

Maniak! Kā tai anekdotē: es nezinu, vai man patīk sēņot vai tomēr lēnām ar nazi pa mežu staigāt...

Tas ir pareizi.

Man pagājušovasar bija divi mikroinsulti. Dakteri mani pieslēdza pie aparāta un priecājās: „Jums gan sirsniņa labi strādā!” Un es dzirdu, ka no aparāta pa visu kabinetu skan: „Žļur, žļur, žļur!” Drausmīga skaņa. Tā kā mīklu mīcītu spainī. Es sabijos!

Kā nu kurš uztver... Man sirds skaņa šķiet pilnīgi normāla.

Pastāsti, kāpēc izlēmi kļūt par kardiologu. Kāpēc tieši sirds, nevis, piemēram, mandeles?

Starp citu, vai esi dzirdējis dakteru teicienu par to, ka katrs mirst no tā, ko pats ārstē? Varbūt arī tāpēc tās mandeles neārstēju.

Tu jau droši vien zini, kāds ir tuvākais ceļš uz sievietes sirdi? Caur krūškurvi!

Šo es nekommentēju! Tas ir tāds ārstu humors.

Tevi sauc uz ārzemēm operēt.

Jā. Martā Amerikā vien pabiju divas reizes.

Kur vēl esi operējis?

Esmu vadījis paraugoperācijas Krievijā, Dānijā, Somijā, Vācijā, Austrālijā, Nīderlandē,

Aste ir mana hipsterīgā daļa. To ar apgriešanu ik pa laikam nēsāju jau kādus 20 gadus.

Andrejs stāsta, kā bērnībā Zooloģiskajā dārzā viņam roku pirkstus sakoda vilks.

“ Kad mans skolotājs Uldis Kalniņš nokrita no krēsla, es arī kārtīgi izsmējos, un pēc tam vēl divas dienas man bija labs garastāvoklis.

Sanikneto vilku kaukoņu viņš atminas vēl šobaltdien.

Operējošais ārsts Andrejam paziņoja, ka viņš nekad nevarēs būt ne pianists, ne ķirurgs.

būtu vesela. Pats grēko šajā ziņā?

Es lielākoties grēkoju. Ir lietas, ko ir viegli pateikt, bet grūti izdarīt. Es naktīs mēdzu pieēsties. Tas galīgi nav veselīgi.

Man vispār riebjas ēst, un ēdu tikai tad, kad gribu. Tāda lieta kā kūku karošana man ir sveša.

Bet veselības uzturēšanai neregulāra ēšana kaitē. Taču pareiza dzīvošana ir darbs. Man arī riebjas ēst. Bet ir iespēja ar sevi strādāt. Man patīk visu organizēt un plānot. Laba lieta ir dzīves sakārtošana, tāda kā rituālu organizēšana, kad zini, kad celsies, kad ēdīs, ka divreiz nedēļā tikos un tikos iesi spēlēt tenisu, tajā dienā iesi uz izstādi, tad tikies ar to cilvēku un tad gārā. Kad dzīve ir sakārtota – es te nedomāju tikai finansiālo pusi –, tad paliek arī bišķīt brīva vieta atslābināšanās veidiem. No tiem arī, protams, ne visi ir veselīgi...
Kā nepietiekams miegs, vai ne?

Ir dažādi cilvēku tipi – kaut vai tāda ziņā, ka vieni ir pīces un otri – cīruļi. Vispār tā ir diezgan liela diskriminācija, ja cīruļim liek strādāt vakarā vai naktī, viņš taču nevar pastrādāt. Savukārt, ja pūcei nākas iet astoņos no rīta uz darbu, tad taču tas darbs ne vella nebūs produktīvs.

Man ar sievu tā ir! Viņa ir cīruļis, bet es – pūce.

Tas, starp citu, bieži izjauca laulību.

Mums tas nedraud. Esam tik drausmīgi atšķirīgi, bet mums tas patīk.

Labi, labi, bet kurā brīdī tad jūs kopā esat tajā gultā, ja viens iet gulēt tad, kad otrs jau ceļas! Jāmeklē citi risinājumi.

Kamēr augšā! Ar sievu kopā esmu jau 27 gadus. Cik tev ir stāžs?

Daudz. Ja nemaldos, kādi 32 gadi. Bet tas nenozīmē, ka vienmēr viss ļoti gludi iet.

smeijies kā kutināts! Vienam iekož, un otrs rēc! Baigi smieklīgi, ne?! (Abi smejas.)

Es nespeju valdīties. Kādreiz reāli esmu bikses piecūrājis no smiekliem. Jo lielākas šausmas, jo vairāk izviedtu!

Labi, labi, es jau jokuju. Kad mans skolotājs Uldis Kalniņš nokrita no krēsla, es arī kārtīgi izsmējos, un pēc tam vēl divas dienas man bija labs garastāvoklis.

Labi, stāsti par vilkiem!

Nu labi, par to zoo. Es skatos – tur pie žoga tāds smuks purniņš. Protams, jāpieliek pirksts, lai noglaudītu... Šis ar zobiem pirkstā iekšā, un viss pārējais vilku bars arī tūlīt bija klāt. Vēl tagad to kaukoņu atceros! Glābnot sakosto roku, vilka rīklē sanāca iegrubēt arī otras rokas pirkstu. Uzreiz tiku nogādāts slimnīcā, kur diezgan ilgi nācās nogulēt. Pēc tam labu laiku staigāju tāds – ar abām iegipsētām rokām. Tas bija dikti interesanti, jo īpaši, ka tāds braucis ar riteni, stūres ragus ielicis aiz ģipšiem. Jā, un dakteris man tolaik teica, ka es nekad nekļūšot par pianistu vai ķirurgu, taču esot jau vēl ļoti daudz citu profesiju...
Kādi tev bija varianti?

Vispār sākumā gribēju kļūt par arhitektu. Gāju uz Mākslas akadēmiju zīmēt, bet beigu beigās kļuva par ārstu. Kāpēc, to neprasi...

Jūsu dzimtā iestaigāta taciņa. Zināms taču, ka esi Paula Stradiņa mazdēls.

Nu ja.

Zini, kā jādzīvo, lai sirds

Itālijā. Amerikā operācijās esmu piedalījies. Netrūkst arī kuriozo. Piemēram, reiz Indijā biju uzaicināts vadīt apmācību sirds operācijas laikā. Bet, tā kā to operāciju filmēja, viņi visi, kādi padzīmēt cilvēki, lauzās kameras priekšā, lai tiktu kadrā, un es tā arī nemaz tam operāciju galdam kļāt netiku.

Kur savainoju pirkstus? Vilks iekoda Zooloģiskajā dārzā.

Lasiņu, ka kādai sievietei nokoda plaukstu, kad viņa pa tumsu gāja šķūnītī pēc malkas. Lapsa uzbruka, un plauksta nos! Pastāsti, kā tev vilks klāt tika.

Man tad bija septiņi gadi. Mani bērnībā vecmāmiņa visur kur veda – uz Dabas muzeju, uz konservatoriju, uz teātriem. Operu un, protams, arī uz Zooloģisko dārzu. Tur tolaik bija remonts... Ko tu

Andrejs Erglis ir izglābis dzīvību daudzkiem.

Manuprāt, dzīve ir tik daudzšķautņaina, dažādiem notikumiem piepildīta, bet tiem pāri ir lielās vērtības – kā laulība, ģimene. Tās ir jāsarģa.

Kas ir bijis galvenais arguments kārtīga strīda karstumā nesavākt mantijas un nenotities?

Var jau teikt, ka tas ir slinkums kaut ko mainīt. Bet kā viens mans draugs ir teicis – nekas nav vērtīgāks par veco sievu un skaidru naudai! Ir jau cilvēki, kas ir nepareizi apprecējušies un kļūdas pēc dzīvo kopā, – tas nav pareizi. Bet, ja esi kopā ar savu ieto cilvēku un tikai kādreiz nevari par kaut ko vienoties vai nevari sarunāt...

Esi čoms daudzām slavenībām, ne tikai Raimondam Paulam, bet arī Dailes teātra strādājam – Režijai Kalniņai, Artūram Skraštinam... Esot tik ļoti aizņemtam un atbildīgam, pietiek laika draugiem?

Oi, mākslinieku aprindās man ir bijis ļoti daudz labu draugu. Tagad diemžēl ļoti, ļoti maz laika ir iespējams atlināties draudzības uzturēšanai. Lai gan gribētos. Agrāk jau bija citādi, jo jaunība pagāja diezgan normālā bohēmā. Kādreiz, 90. gados, pa trim teātra ģērbtuvēm un gīmētāvēm vien dzīvojos.

Teātra koridoros modies no rītiem?

Arī. Visādi gadījās...